

بررسی حرکت پیاده در فضای شهری و خلق شهرهای پایدار

پریسا صفایی^{1*}، ماندانا عزیزی²

1- دانشجوی کارشناسی معماری طراحی محیط داخلی، تهران سعادت اباد safaeparisa55@gmail.com
2- دانشجوی کارشناسی معماری طراحی محیط داخلی، تهران سعادت اباد azizi.mandi1375@gmail.com

چکیده

یکی از نقایص عمده شهرسازی ایران سرسپردگی بیش از حد به نیازهای حرکت سواره و غفلت از ساماندهی فضاهای پیاده و حرکت پیاده در گذشته و حال بوده است. این امر یکی از عوامل عمده کاهش کیفیت فضاهای شهری و افول ارزشهای اجتماعی، فرهنگی و بصری در فضاهای شهری محسوب می شود. خیابان های شهر بستر بالندگی انسان، فضای بروز واکنش ها و رفتارهای جمعی در شهر هستند. اما متأسفانه در حال حاضر اتومبیل ها بر فضای شهری حاکم شده اند و روح فضای شهری را به اسارت کشیده اند. محورهای پیاده صرفاً برای حاشیه محورهای سواره و عبور و مرور ناگزیر پیاده ها در نظر گرفته شده. از این رو باید تلاش شود که محورهای پیاده در مراکز خدماتی شهرهای امروز به نوعی ایجاد یا تقویت شده و فضایی برای قدم زدن، خرید، گردش، گذراندن اوقات فراغت به وجود آید. با نگاهی گذرا به سیر تحول میدان در استان اردبیل به سابقه تاریخی میادین شهری پی می بریم اما هویت واقعی آن در دنیای امروزی نقش می بازد. تقاطع چند خیابان که در فضای میانه آن رای تفکیک حرکت سواره پدید آمده، درکی است که اکنون از میادین در ذهن همگان وجود دارد و هیچ ارتباط معقولی با انسان و حرکت انسانی برقرار نمی سازد. این درحالی است که وقتی به کاربرد میدان های ایرانی در طول تاریخ توجه میکنیم، آنچه در میدان ایرانی اهمیت داشته کاربرد اجتماعی و اقتصادی آن است که به مراتب بیشتر از کاربرد دسترسی بوده حال آن که فضاهایی که هم اکنون با عنوان میدان از آن ها یاد می کنیم تنها کاربرد دسترسی را در نظر گرفته و مجال را برای فعالیت های اجتماعی، اقتصادی باقی نگذاشته اند.

هدف اصلی پژوهش حاضر با تاکید بر افزایش کمیت و کیفیت پیاده راه ها، شناسایی معیارهای مطلوبیت پیاده راه ها با تاکید بر مفهوم حس مکان است. روش انجام این پروژه راهبردی - شهری با رویکرد کارکردی نیز برگرفته از نتایج بررسی های توصیفی - استنتاجی و اسنادی - کتابخانه ای می باشد. نتایج مطالعات نظری و تجربیات جهانی مرتبط گویای آن است که حس مکان معیاری جهت مطلوبیت پیاده راه محسوب شده و رعایت شاخص های آن در برنامه پیاده مداری می تواند تحقق پایداری شهری را به دنبال داشته باشد

واژه های کلیدی: حس مکان، پیاده راه، پایداری، مطلوبیت، حمل و نقل، توسعه پایدار